

W ofercie AVT*
AVT6006

Podstawowe parametry:

- moduł Mini z układem typu MachXO2-256 zamontowany na płytce w formacie obudowy DIL32 (600 milsów),
- moduł Mega z układem typu MachXO2-1200 zamontowany na płytce w formacie szerokiej obudowy DIL64 (900 milsów),
- zintegrowane wszystkie elementy niezbędne do działania zastosowanych układów FPGA,
- moduł User Interface ułatwia podłączenie różnych peryferiów – przycisków, wyświetlaczy, enkoderów, modułu z ESP32 do płytki Mega.

* **Uwaga!** Elektroniczne zestawy do samodzielnego montażu. Wymagana umiejętność lutowania! Podstawową wersją zestawu jest wersja **[B]** nazywana potocznie KIT-em (z ang. zestaw). Zestaw w wersji **[B]** zawiera elementy elektroniczne (w tym **[UK]** – jeśli występuje w projekcie), które należy samodzielnie wlotować w dołączoną płytkę drukowaną (PCB). Wykaz elementów znajduje się w dokumentacji, która jest podlinkowana w opisie kitu. Mając na uwadze różne potrzeby naszych klientów, oferujemy dodatkowe wersje:

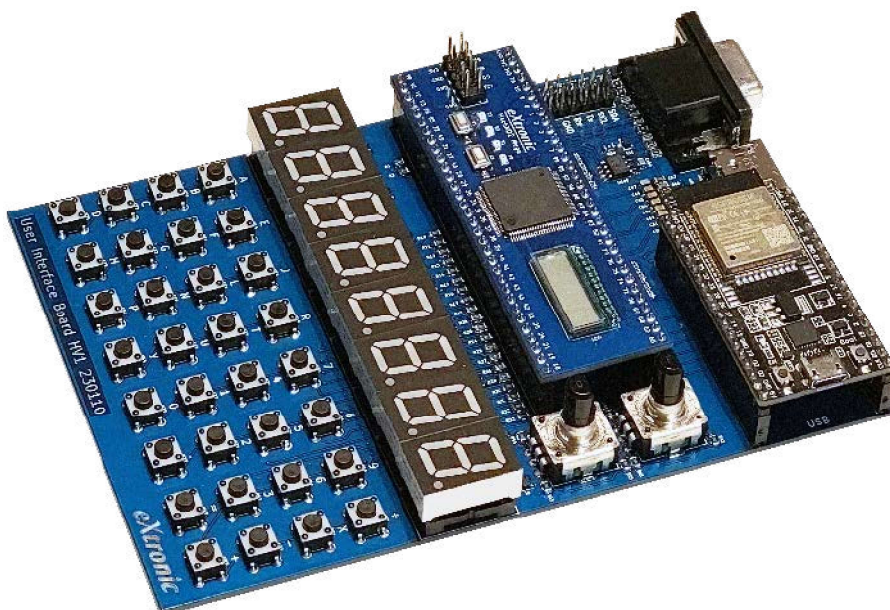
- **wersja [C]** – zmontowany, uruchomiony i przetestowany zestaw **[B]** (elementy wlotowane w płytkę PCB),
  - **wersja [A]** – płytka drukowana bez elementów i dokumentacji.
- Kity, w których występuje układ scalony wymagający zaprogramowania, mają następujące dodatkowe wersje:
- **wersja [A+]** – płytka drukowana **[A]** + zaprogramowany układ **[UK]** i dokumentacja,
  - **wersja [UK]** – zaprogramowany układ.

Nie każdy zestaw AVT występuje we wszystkich wersjach! Każda wersja ma załączony ten sam plik PDF! Podczas składania zamówienia upewnij się, którą wersję zamawiasz!
<http://sklep.avt.pl>

W przypadku braku dostępności na stronie sklepu osoby zainteresowane zakupem płytek drukowanych (PCB) prosimy o kontakt via e-mail: kity@avt.pl.

Płytki rozwojowe do kursu FPGA Lattice

Płytki rozwojowe prezentowane w artykule będą świetną pomocą dydaktyczną do kursu FPGA Lattice mojego autorstwa, który publikowany jest w „Elektronice Praktycznej” od listopada 2021. Ułatwią wykonanie ćwiczeń opisanych w kursie i będą świetną platformą do samodzielnych projektów z zastosowaniem układów FPGA.

MachXO2 Mini

Jest to nieskomplikowany moduł zawierający układ typu MachXO2-256 – najmniejszy, najprostsz i najtańszy układ FPGA z rodziny MachXO2. Choć jego zasoby są nieduże, może znaleźć zastosowanie w wielu prostych projektach. Dodatkowym plusem jest to, że występuje w łatwej do przyłutowania obudowie QFN32. Ponadto układ zawiera wbudowaną pamięć Flash oraz generator sygnału zegarowego, a żeby rozpocząć pracę, potrzebuje jedynie zasilania i niczego więcej.

Istnieje możliwość, by w module zastosować układ MachXO2-1200, który jest dostępny również w tej niewielkiej obudowie QFN32 i jest kompatybilny pod względem

wyprowadzeń. Dzięki temu zyskamy dużo więcej zasobów logicznych.

Zmontowany moduł Mini (wraz z omawianym w dalszej części artykułu modułem

Wykaz elementów, kupuj na stronie sklep.avt.pl (Warszawa, ul. Leszczyńska 11, tel. +48222578451, e-mail: handlowy@avt.pl)

Moduł Mini

Rezystory:
R1...R4: 0 Ω (SMD0603)
R5, R6: 1 kΩ (SMD0603)
R7: 0 Ω (SMD0603) – nie montować

Kondensatory:
C1: 1 μF (SMD0603)
C2...C9: 100 nF (SMD0603)

Półprzewodniki:
U1: LCMXO2-256HC-xSG32x (QFN32)
U2: generator 25 MHz (SMD 3,2x2,5 mm)

Pozostałe:
L1: koralik ferrytowy 600 Ω @ 100 MHz (SMD0603)
J1, J2: listwa goldpin 1x16, raster 2,54 mm
K1: listwa goldpin SMD 2x5, raster 1,27 mm

Moduł Mega

Rezystory:
R1...R4: 0 Ω (SMD0603)
R5, R6: 1 kΩ (SMD0603)
R7: 0 Ω (SMD0603) – nie montować
R21...R32: 4,7 kΩ (SMD0603)
R40...R43: 470 Ω (SMD0603)

Kondensatory:

C1, C2: 1 μF (SMD0603)
C3...C11: 100 nF (SMD0603)
C21...C32: 10 nF (SMD0603)

Półprzewodniki:

D0...D3: dioda LED (SMD0805)
U1: LCMXO2-1200HC-xTG100x (QFP100)
U2: generator 25 MHz (SMD 3,2x2,5 mm)

Pozostałe:

L1: koralik ferrytowy 600 Ω @ 100 MHz (SMD0603)
LCD1: wyświetlacz LCD typu S401M16KR
J1, J2: listwa goldpin 1x32, raster 2,54 mm
K0, K1: mikroswitch SMD 3x6 mm
K2: listwa goldpin SMD 2x5, raster 2,54 mm

User Interface Board

Rezystory:
R1, R2, R20...R27, R90, R111, R121, R131, R141, R151, R161, R171: 1 kΩ (SMD0805)
R10...R17: 100 Ω (SMD0805)
R30...R33, R40...R45, R60...R65: 10 kΩ (SMD0805)
R50, R51, R52: 270 Ω (SMD0805)
R53, R56, R59, R500: 0 Ω (SMD0805)
R54, R55: 4,7 kΩ (SMD0805)
R57, R58: 75 Ω (SMD0805)

R100, R101, R110, R120, R130, R140, R150, R160, R170: 2 kΩ (SMD0805)

Kondensatory:

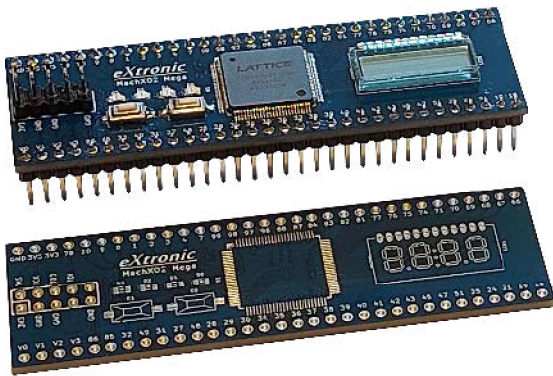
C40...C42, C60...C62, C81, C83, C90, C100: 100 nF (SMD0805)
C80, C82: 10 μF (SMD0805)

Półprzewodniki:

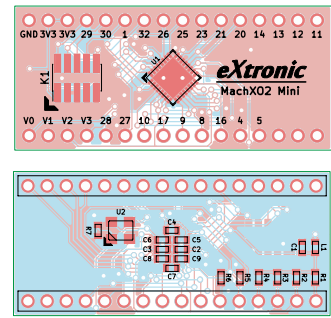
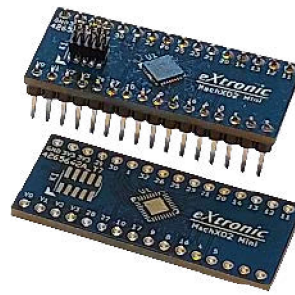
DISP0...DISP7: wyświetlacz 7-seg., 600 milsów ze wspólną katodą
T0...T7, T90: BC847 (SOT23)
T50...T51: BSS138 (SOT23)
U80: stabilizator 1117-3,3 (SOT223)
U100: MCP6022 (SO8)

Pozostałe:

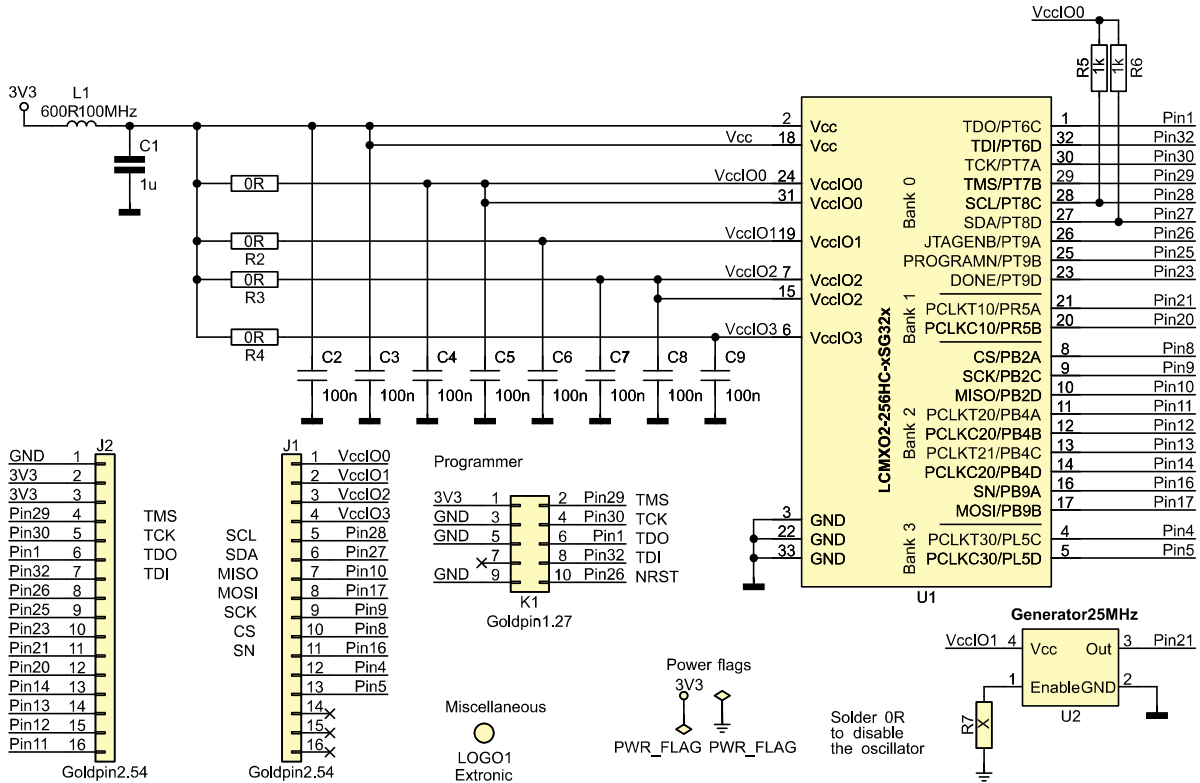
K10...K13, K20...K23, K30...K33, K40...K43, K50...K53, K60...K63, K70...K73, K00...K03 mikroswitch 6x6 mm
E41, E42: enkoder obrotowy z przyciskiem
K80: gniazdo micro USB
J1, J2: gniazdo goldpin 1x19, raster 2,54 mm
J3, J4: gniazdo goldpin 1x32, raster 2,54 mm
J5: goldpin 2x5, raster 2,54 mm
J50: złącze VGA kątowne
BU90: głośniczek piezo

Fotografia 1. Wygląd modułów Mega i Mini

Rysunek 2. Schemat obwodu PCB modułu MachXO2 Mini

Rysunek 1. Schemat modułu MachXO2 Mini

Mega) pokazano na **fotografii 1**. Kształt i wymiary modułu odpowiadają obudowie DIL32. Dzięki temu możemy moduł łatwo połączyć z innymi elementami, umieszczając go na płytce stykowej lub na innej płytce z użyciem niedrogiej i łatwo dostępnej podstawki DIL32 o szerokości 600 milów. W ten sposób moduł MachXO2 Mini da się łatwo podłączyć oraz wyciągnąć z układu bez konieczności lutowania/rozlutowywania – zupełnie tak, jak układ scalony w obudowie DIL32.

Budowa i działanie

Schemat modułu Mini został pokazany na **rysunku 1**, natomiast schemat obwodu PCB pokazano na **rysunku 2**. Jest on niezwykle prosty. Zasilanie może być doprowadzone z programatora złączem K1 lub poprzez wyprowadzenia przeznaczone do zasilania dostępne na złączach krawędziowych J1 oraz J2.

Układy rodziny MachXO2 można zasilac na różne sposoby. Wyprowadzenia Vcc dostarczają zasilanie do rdzenia układu FPGA. W układach wersji HC (taka została zastosowana w module Mini) napięcie Vcc powinno wynosić 3,3 V lub 2,5 V. Wyprowadzenia VccIO_n (gdzie n jest liczbą od 0 do 3) dostarczają napięcie do czterech banków wyprowadzeń IO. Każdy

z tych banków może być zasilany napięciem o wartości od 1,14 V do 3,6 V. Dzięki takiemu rozwiązaniu układ FPGA może pracować z peryferiami działającymi z różnymi napięciami zasilania i może funkcjonować jako translator napięć.

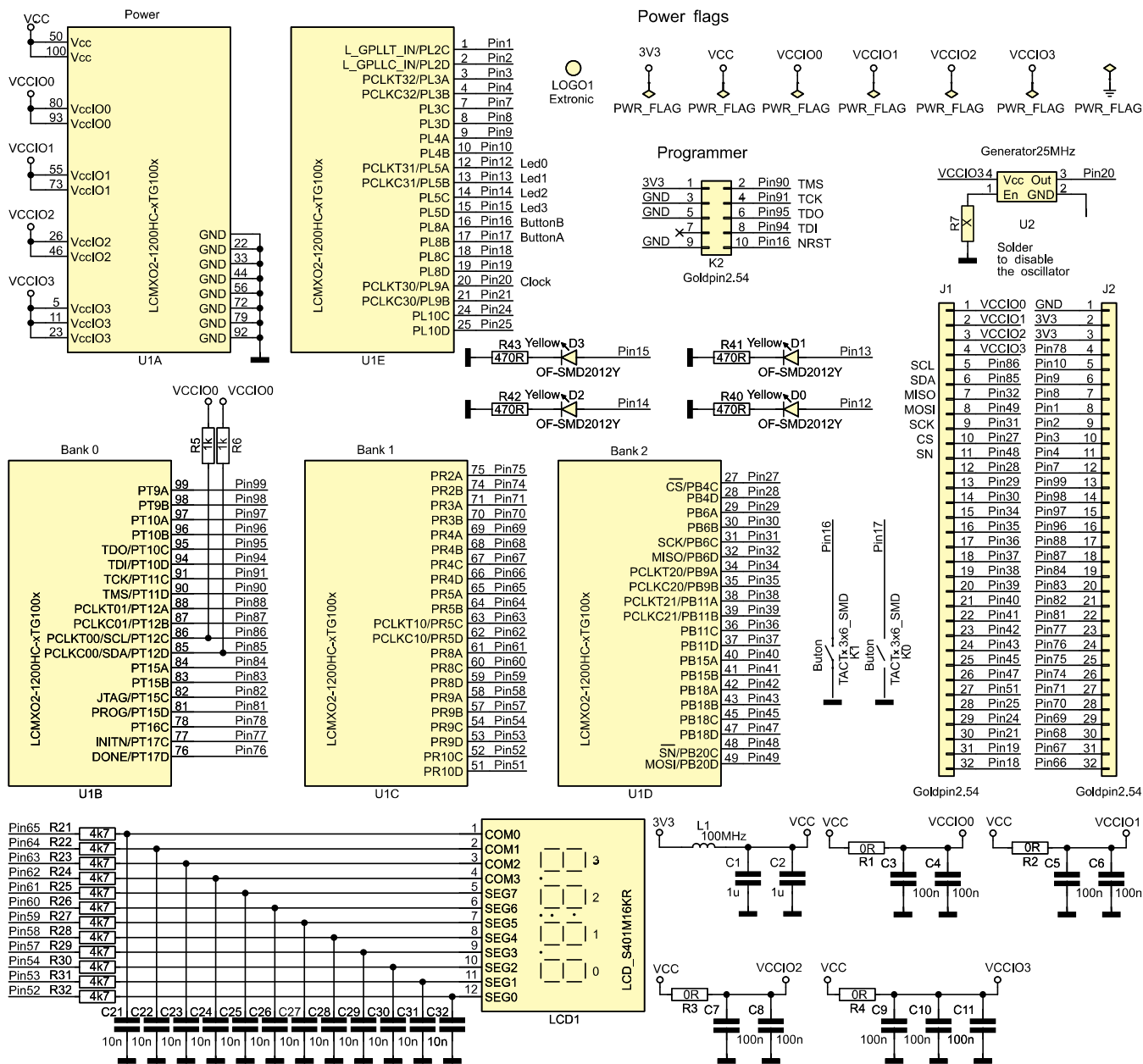
W module Mini domyślnie wszystkie wyprowadzenia Vcc oraz VccIO_n połączone są ze sobą, czyli zasilane są tym samym

Opis programatora JTAG do układów FPGA:

<https://ep.com.pl/projekty/projekty-ep/15365-niedrogi-programator-jtag-do-ukladow-fpga>

Kurs FPGA:

- <https://ep.com.pl/kursy/15423-kurs-fpga-lattice-1-wstep>
- <https://ep.com.pl/kursy/15444-kurs-fpga-lattice-2-pierwszy-projekt>
- <https://ep.com.pl/kursy/15468-kurs-fpga-lattice-3-podstawy-jezyka-verilog>
- <https://ep.com.pl/kursy/15515-kurs-fpga-lattice-4-generator-dzielnik-i-licznik>
- <https://ep.com.pl/kursy/15555-kurs-fpga-lattice-5-ipexpress-i-inne-gotowce>
- <https://ep.com.pl/kursy/15557-kurs-fpga-lattice-6-parametry-i-cwiczenia>
- <https://ep.com.pl/kursy/15613-kurs-fpga-lattice-7-analizator-logiczny-reveal>
- <https://ep.com.pl/kursy/15685-kurs-fpga-lattice-8-symulacja-w-eda-playground>
- <https://ep.com.pl/kursy/15717-kurs-fpga-lattice-9-wyswietlacz-multiplexowany>
- <https://ep.com.pl/kursy/15759-kurs-fpga-lattice-10-klawiatura-matrycowa-i-maszyna-stanow>

Rysunek 3. Schemat modułu MachXO2 Mega

napięciem. Jeżeli chcemy skorzystać z możliwości zasilania różnymi napięciami, należy odlutować rezystory R1...R4, aby odłączyć wybrane wyprowadzenie VccIO od Vcc, a następnie żądane napięcie należy dostarczyć poprzez wyprowadzenia 1...4 na złączu J1.

Koralik ferrytowy L1 oraz kondensatory C1...C9 pełnią funkcję filtrów zasilania. Rezystory R5 i R6 to pull-upy dla interfejsu I²C, który jest dostępny na pinach 27 i 28. Mowa tu o interfejsie I²C, który jest wbudowany w strukturę FPGA i pozwala oszczędzać uniwersalne zasoby logiczne. Oczywiście możemy napisać swój własny interfejs I²C w Verilogu lub VHDL i wtedy można korzystać z dowolnych wyprowadzeń.

Generator sygnału zegarowego wybudowany w strukturę FPGA ma niewielką dokładność. Można go stosować z powodzeniem do zadań, które nie wymagają precyzyjnego sygnału

zegarowego, takich jak na przykład multipleksacja wyświetlaczy LED czy LCD. W przypadku bardziej wymagających aplikacji należy zastosować generator kwarcowy. Na płytce dostępny jest generator sygnału zegarowego o częstotliwości 25 MHz. Jeżeli ta częstotliwość nie odpowiada wymaganiom, można ją pomnożyć lub podzielić za pomocą bloku PLL wbudowanego w FPGA. Generator jest cały czas włączony i dostarcza sygnał zegarowy do pinu 21. Jeżeli chcemy to wyprowadzenie użyć do innego celu, należy w miejscu R7 przylutować rezystor o zerowej rezystancji (lub drucik).

Mach XO2 Mega

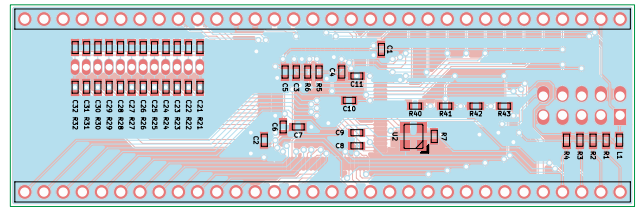
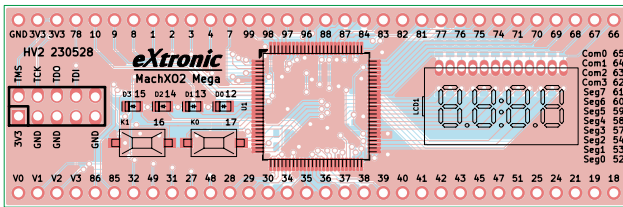
Moduł Mega znajduje zastosowanie w nieco bardziej zaawansowanych aplikacjach, gdzie płytka Mini nie jest wystarczająca. Schemat modułu Mega został pokazany na **rysunku 3**, a na **rysunku 4** znajduje się

schemat obwodu PCB. Kształt płytki odpowiada obudowie DIL64 o szerokości 900 milów.

Budowa i działanie

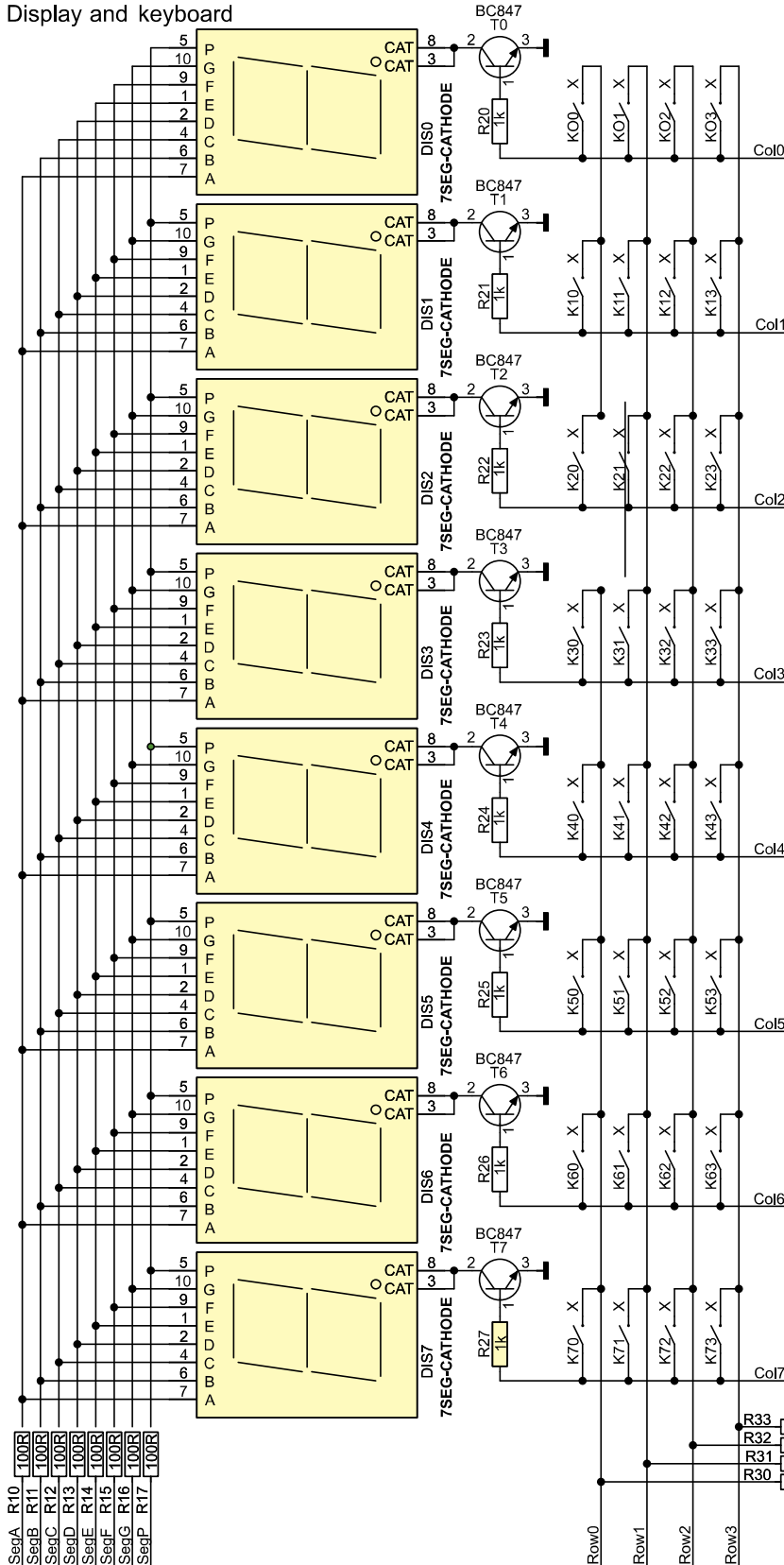
Schemat jest dość podobny do schematu płytki Mini, więc omówimy tylko różnice między nimi. Zastosowany układ FPGA to MachXO2-1200 w obudowie TQFP100. Jest on wyposażony w dużo więcej zasobów logicznych niż maluszek z poprzedniej płytki, a także ma zdecydowanie więcej wyprowadzeń.

W module znalazły się cztery diody LED oraz dwa przyciski. Jeden z nich podłączony jest do linii resetującej NRST połączonej do gniazda programatora. Ponadto płytka została wyposażona w mały wyświetlacz LCD, umożliwiający wyświetlanie czterech cyfr. Obsługa wyświetlacza LCD znacząco różni się od multipleksowanego wyświetlacza LED. Ten

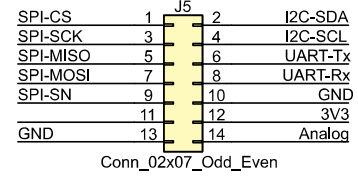
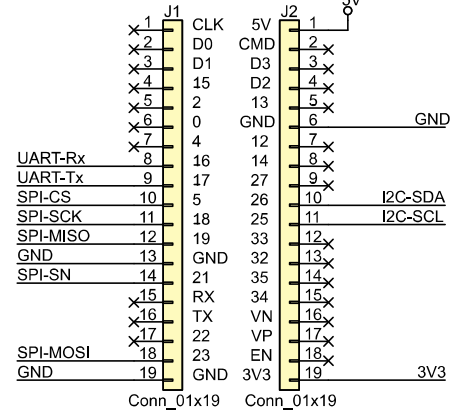

Rysunek 4. Schemat obwodu modułu MachXO2 Mega

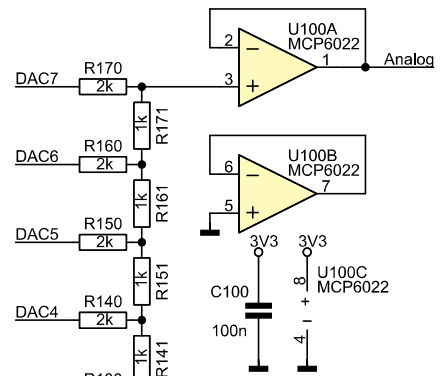
Display and keyboard

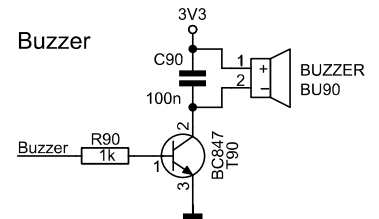
ESP32 DEVKIT C V4

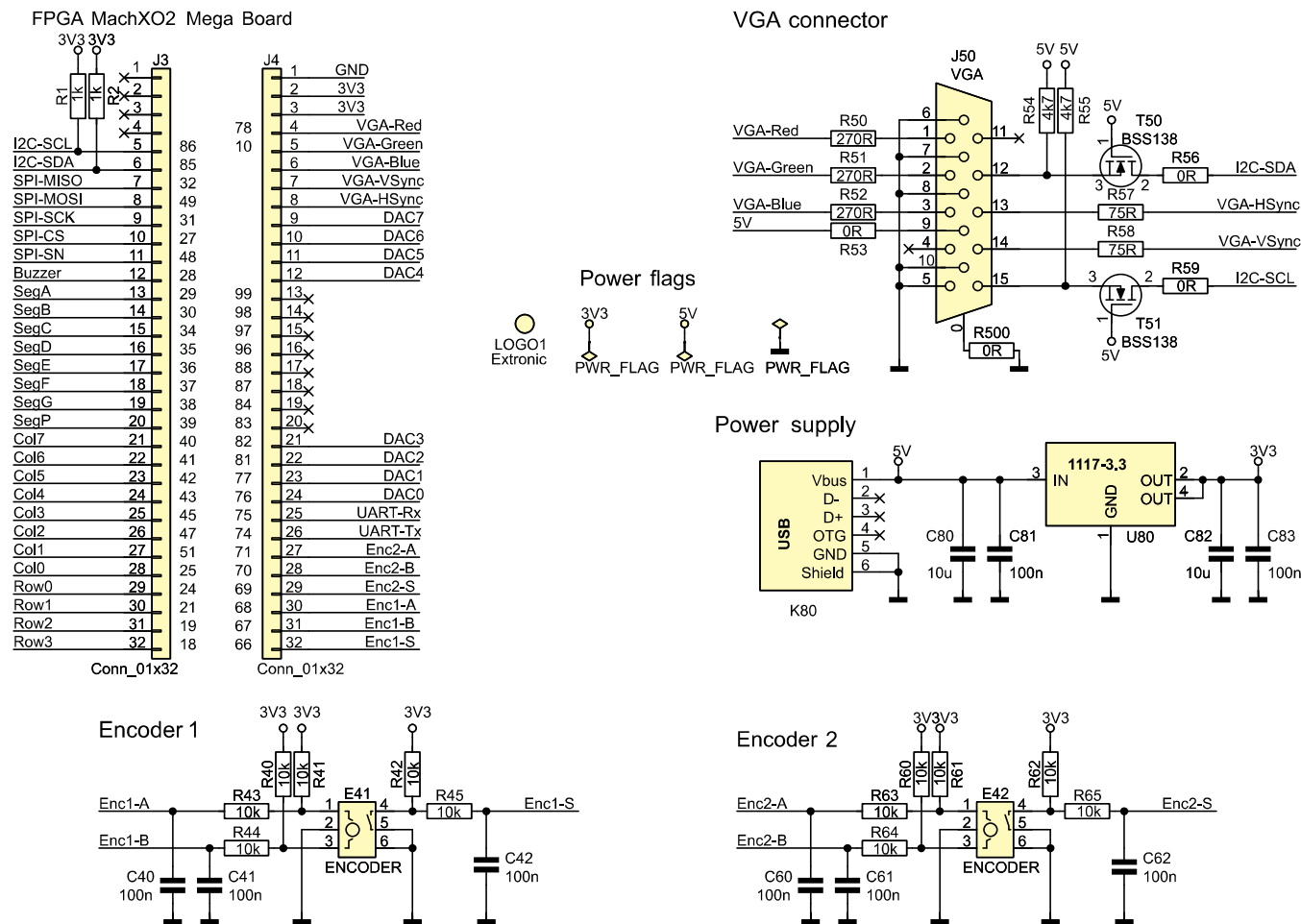
Digital to analog converter

Buzzer

Rysunek 5. Schemat płytki User Interface Board

Rysunek 5. Schemat płytki User Interface Board – cd.

temat będzie omówiony dokładnie w 13 odcinku kursu.

LED multipleksowany. Składa się z ośmiu wyświetlaczy 7-segmentowych ze wspólną katodą o szerokości 600 milsów – czyli tych najbardziej

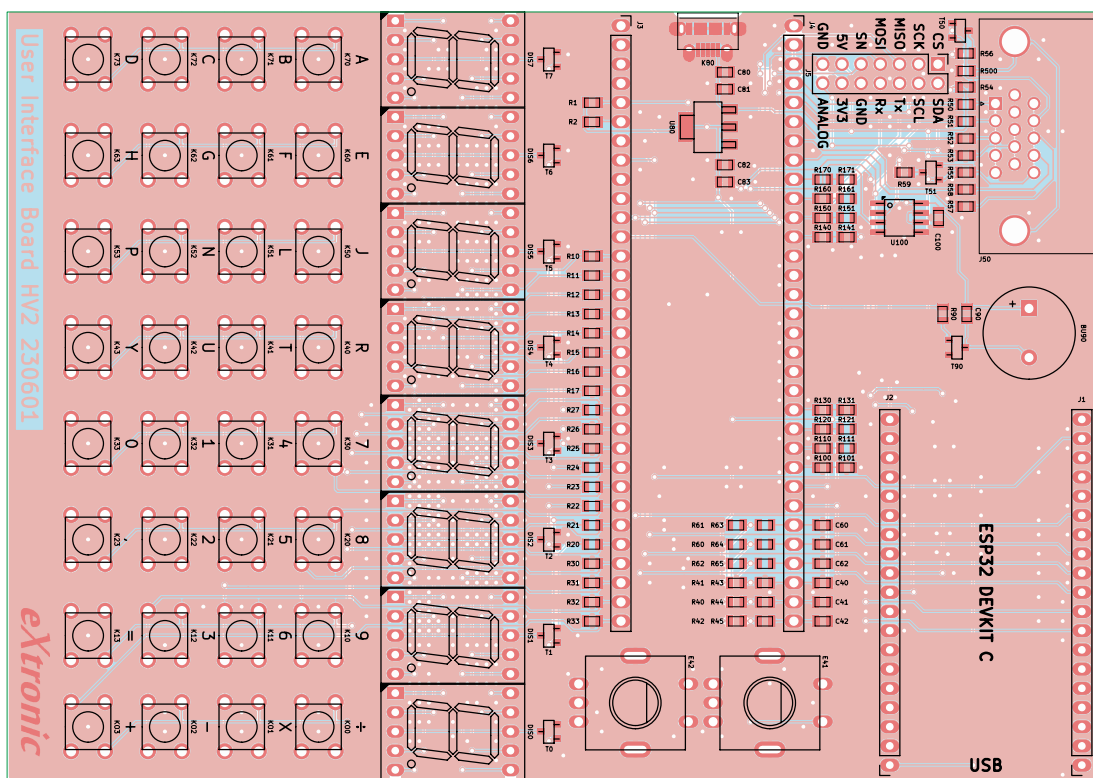
popularnych, które są dostępne we wszystkich kolorach. Obsługa wyświetlacza tego typu została omówiona w 9 odcinku kursu.

User Interface Board

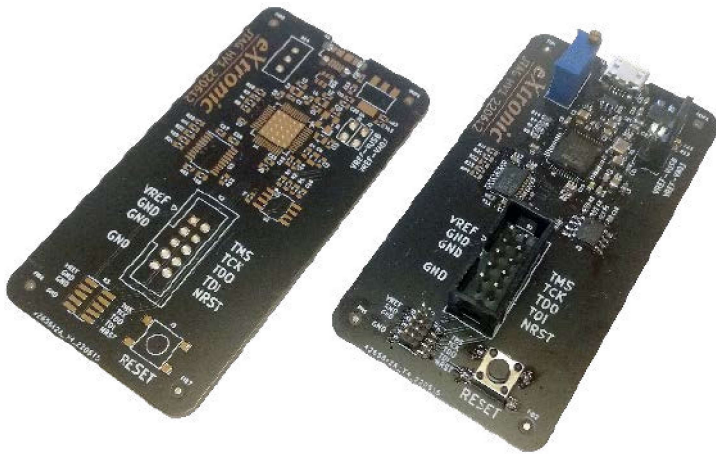
Moduł User Interface powstał, aby ułatwić podłączenie różnych peryferiów do płytki Mega – wystarczy ją umieścić w gnieździe J3 i J4 w taki sposób, jak pokazano na fotografii tytułowej. Korzystając z tej płytki, można łatwo wykonać ćwiczenia opisane w kursie od odcinka 9. Płytką zawiera szereg różnych peryferiów, które będą omawiane w wielu odcinkach kursu.

Budowa i działanie

Schemat płytki User Interface pokazano w **rysunku 5**, a schemat obwodu PCB na **rysunku 6**. W centralnej części płytki umieszczono duży i czytelny wyświetlacz

Rysunek 6. Schemat obwodu PCB płytki User Interface Board

Fotografia 2. Programator JTAG współpracujący z opisanymi płytkami

Nieco poniżej widzimy klawiaturę matrycową, składającą się z 32 przycisków. Temat klawiatury został omówiony w 10 odcinku kursu. Połączenie wyświetlacza multiplexowanego z klawiaturą matrycową sprawia, że korzystając z zaledwie 20 wyprowadzeń FPGA, możemy obsługiwać 8-cyfrowy wyświetlacz i 32 przyciski.

W lewym dolnym rogu schematu widzimy głośniczek BU90, sterowany przez tranzystor T90. Sposób generowania sygnałów dźwiękowych zostanie omówiony w 14 odcinku kursu.

Płytkę wyposażono w dwa enkodery obrotowe E41 oraz E42, które omówimy dokładnie w 15 odcinku kursu. Oba enkodery zostały połączone w taki sam sposób – daje to okazję, by utworzyć dwie instancje jednego modułu enkodera opisanego w języku Verilog. Enkoder ma wyjścia A i B, które dostarczają informacji o obracaniu pokrętki. Pokrętło pełni jednocześnie funkcję przycisku – wciśnięcie go powoduje zwarcie wyprowadzenia S do masy.

Rezystory R40, R41, R42 i odpowiednio R60, R61, R62 służą jako pull-upy, które mają zapewnić stan wysoki na wejściach FPGA w momencie, kiedy wewnętrzny mechanizm enkodera nie łączy wyjść A lub B z masą. To samo dotyczy wyjścia S. Pary rezystorów i kondensatorów R43, C40; R44, C41 oraz R45-C42 tworzą filtry dolnoprzepustowe, których zadaniem jest eliminacja drgań styków. Oczywiście wszystkie te rezystory i kondensatory można by pominąć, a zamiast nich zastosować wewnętrzne pull-upy wbudowane w FPGA, a drgania styków wyeliminować w taki sposób, jak to omówiono w 6 odcinku kursu – jednak wymagałoby to poświęcenia większej ilości zasobów logicznych układu FPGA.

W prawym dolnym rogu schematu znajduje się 8-bitowy przetwornik cyfrowo-analogowy w postaci drabinki rezystorowej R-2R. Umożliwia wygenerowanie dowolnego napięcia od zera do napięcia zasilania 3,3 V z rozdzielczością 1/256, czyli 0,013 V. Wzmacniacz operacyjny U100A pracuje jako wtórnik napięcia. Został zastosowany z tego powodu, że drabinka R-2R ma dużą rezystancję i w rezultacie obciążalność wyjścia drabinki jest bardzo

mała. Wtórnik napięcia ma wzmacnienie równe 1, czyli napięcie na jego wejściu i wyjściu jest takie samo, ale umożliwia pobranie dużo większego prądu niż ten, jaki można by pobrać z drabinki. Zastosowano układ MCP6022 – jest to tani wzmacniacz rail-to-rail ogólnego przeznaczenia dostępny w obudowach SO8 oraz DIL8. Wyjście Analog dostępne jest poprzez gniazdo J5 typu goldpin. Można je podłączyć na przykład do oscyloskopu.

W gnieździe J5 znajdziemy jeszcze kilka sygnałów związanych z interfejsami UART, SPI oraz I²C. Są one połączone zarówno do FPGA, jak i do devboarda ESP32. Celem tego rozwiązania jest ułatwienie ćwiczeń z tymi interfejsami. Użytkownik może łatwo zaprogramować ESP32 językiem C lub Python i komunikować się z FPGA. W gniazdo J5 można podłączyć analizator logiczny lub oscyloskop, aby podsłuchiwać i weryfikować, czy komunikacja zachodzi prawidłowo. Alternatywnie, można nie umieszczać devboarda ESP32 i zamiast niego podłączyć kabelkami inną płytkę rozwojową. Ja gorąco polecam moduł ESP32, ponieważ jest tani i ma wielkie możliwości, a za pomocą

MicroPythona można bardzo łatwo i szybko napisać całkiem rozbudowany program.

Ostatnia rzecz wymagająca omówienia to gniazdo VGA. Dzięki niemu będziemy mogli podłączyć monitor. Wydawać się może, że standard VGA obecnie już jest martwy i odszedł do lamusa. Jest w tym dużo prawdy, ale jest to standard bardzo prosty i świetnie nadaje się na początek zabaw z generowaniem obrazu w FPGA. Poza tym dobrze jest opanować VGA przed próbą okiełznanania HDMI, które jest bardziej skomplikowane.

Ponadto mamy możliwość użycia pinów 12 i 15 złącza VGA, które zwykle są pomijane przez hobbystów. Pod tymi pinami kryje się interfejs I²C, pozwalający na identyfikację podłączonego monitora. Interfejs I²C w przewodzie VGA działa z napięciem 5 V, a MachXO2 działa przy napięciu 3,3 V. Z tego powodu zastosowano tranzystory MOSFET-N typu BSS138, które funkcjonują jako translatory napięcia. Jeżeli z jakiegoś powodu konieczne będzie odcięcie linii I²C od FPGA, należy wtedy odlutować rezystory zerowe R56 i R59.

To nie wszystko

Płytki Mega oraz Mini mogą być programowane za pomocą programatora JTAG, który opisałem w EP 2022/09 – **fotografia 2**. Zawiera on produkowany przez firmę FTDI układ scalony FT232HL, który jest przejściówką USB/JTAG. Współpracuje z Lattice Diamond, Lattice Radiant, a także wieloma innymi rozwiązaniami open source, jak na przykład OpenOCD.

W dalszych planach jest opracowanie dodatkowych płytek, które umożliwiłyby użycie złącza HDMI, wyświetlacza LCD 14-segmentowego, a także płytek z mocniejszymi układami FPGA zgodnymi z User Interface Board.

Dominik Bieczynski
leonow32@gmail.com

Repozytorium modułów wykorzystywanych w kursie:
<https://github.com/leonow32/verilog-fpga>

REKLAMA

Hurtownia elementów elektronicznych "AKSOTRONIK" zaprasza do swojego sklepu internetowego
Zaloguj się i kupuj ON-LINE na naszej stronie:
WWW.AKSOTRONIK.COM.PL

Aksotronik
ELEMENTY ELEKTRONICZNE

- Magnesy neodymowe oraz ferrytowe
Ceny od 0.10zł
- Przeliczniki klawiszowe wodoszczelne pyłoszczelne
Ceny od 2.40zł
- Druty опорowe od 0.16 do 0.31mm
Ceny od 5.70zł
- Przewodniki do przewodów
Ceny od 11.00zł
- Kostki elektryczne zaciskowe
Ceny od 0.22zł
- Szczotki węglowe do elektronarzędzi
Ceny od 2.60zł-kpl
- Podkładki/organizery
Ceny od 0.95zł
- Przeliczniki do elektronarzędzi zwykłe i elektronarzędziowe
Ceny od 7.00zł
- Złącza hermetyczne Superseal
Ceny od 1.10zł-kpl
- Zestawy śrubek M2, M3 z nakrętkami i podkładkami
Ceny od 2.50zł

Uwaga!! Powyższe ceny dotyczą zakupów minimalnych ilości hurtowych, poprzez nasz sklep internetowy.
W swojej ofercie posiadamy m.in.: półprzewodniki (diody, układy scalone, tranzystory, triaki, elementy optoelektroniczne), elementy dystansowe, złącza, przeliczniki, elementy akustyczne, rezystory, kondensatory, kwarce, podstawki, moduły Arduino
Zapraszamy do kontaktu: INFO@aksotronik.com.pl, tel: (22) 783-20-51